

Notulen van de vergadering
gehouden op donderdag 23 december 1965 in de Trêveszaal,
aangevangen 's morgens om tien uur en 's middags voortgezet

Aanwezig: De minister-president Cals (behalve bij punt 20b) en de ministers Biesheuvel, Bogaers, Bot, Diepenhorst, De Jong, Luns (bij de punten 1 t/m 12, 20b en 20e), Smallenbroek, Den Uyl, Veldkamp, Vondeling en Vrolijk (Afwezig zijn de ministers Samkalden en Suurhoff)

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen Bakker (punt 20a), Bartels (punt 16). De Block (punt 5), Egas (punt 20b), Posthumus (punt 20b) en Van der Stoel (punt 5)

Wnd.secretaris: mr. J.H. Kist

2. Mededelingen

a. Huwelijk van Prinses Beatrix (Zie notulen m.r. 17 december 1965, punt 2 d)

De minister-president deelt mede, dat hij enkele dagen geleden een gesprek heeft gehad met de ambtgenoten van Justitie, Binnenlandse Zaken en Defensie over de beveiligingsaspecten rond het huwelijk. Spreker hoopt binnenkort een overzichtte ontvangen waarop alle commissies, adressen en data in verband met het huwelijk zijn vermeld. Eén datum wil hij reeds noemen, nl. 25 februari wanneer een receptie op het Huis ten Bosch zal worden gehouden, waar ook het kabinet zal worden uitgenodigd. Vervolgens deelt spreker mede, dat het feest dat door de regering zal worden aangeboden op 5 maart in elk geval niet op een schip zal kunnen plaatsvinden. Minister Den Uyl herinnert eraan, dat op 25 februari de februari-staking van 1941 in Amsterdam zal worden herdacht. De minister-president meent, dat dit geen bezwaar is om in Den Haag een receptie te houden. Hij is echter bereid hierover nog met de Koningin te spreken. Minister Biesheuvel merkt op, dat de voorzitter van de Tweede Kamer hem met het volgende heeft benaderd. Elk jaar vindt een uitwisseling plaats van parlementariërs van de drie landen van het Koninkrijk. Deze uitwisseling kan dit jaar niet doorgaan in verband met verkiezingen in Suriname en de Nederlandse Antillen. De heer Van Thiel heeft nu verzocht of het mogelijk is dat een ruimere vertegenwoordiging van de Staten zowel uit Suriname als uit de Nederlandse Antillen het huwelijk bijwoont. De heer Van Thiel dacht hierbij aan plus minus tien personen per land. Spreker stelt voor, dat hij hier nog advies over zal inwinnen van de gouverneurs en het daarna opnieuw in de raad zal brengen.

2 b. Vergaderdatum...

5. Buitenlands beleid

- a. Ondertekening verdrag van januari 1965 inzake immatriculatie van binnenschepen (Nota van de ministers van Justitie, Buitenlandse Zaken en Verkeer en Waterstaat dd. 17 december 1965, nr.444/665, met bijlagen)

Zonder discussie aanvaard. Over de ondertekening zal contact worden opgenomen met de gevolmachtigde ministers van Suriname en de Nederlandse Antillen.

- 5 b. Stilzwijgende goedkeuring van de overeenkomst met India inzake werkzaamheden van vrijwilligers (Toelichtende nota)

Zonder discussie aanvaard.

- 5 c. EEG (Zie notulen m.r. 17 december 1965, punt 6 a)

Minister Luns brengt een kort verslag uit over de vergadering van de EEG-ministerraad te Brussel op 20 december. Tevoren had hij met de Duitse staatssecretaris Lahr gesproken en met hem overeenstemming bereikt. Daarna hebben de Vijf onder voorzitterschap van de heer Colombo gesproken over de procedure die in de vergadering te Luxemburg moet worden toegepast. De heer Colombo zette uiteen van minister Couve de Murville begrepen te hebben dat Frankrijk niet bij voorbaat afwijzend tegenover meerderheidsbesluiten stond, doch dat dit in principe niet zou mogen gelden ten aanzien van landbouwkwesties en kwesties betreffende handelspolitiek, daar voor deze beide de eenstemmigheid moest worden gewaarborgd. Met betrekking tot de vergadering in Luxemburg hebben staatssecretaris Lahr en spreker erop gewezen, dat de Franse minister van buitenlandse zaken nog niet op de uitnodiging had geantwoord. Hierop zou wel moeten worden aangedrongen. Beantwoording hoefde niet schriftelijk te geschieden maar wel aan de voorzitter van de EEG-raad. Vervolgens werden de condities zoals ze tijdens de vorige vergadering door spreker uiteen zijn gezet aanvaard. De uitnodiging tot de bijeenkomst zal dus geschieden door de heer Werner als voorzitter van de EEG-raad. Eventuele concessies aan Frankrijk zullen bij die gelegenheid niet aan de orde komen. Van de zijde van de Vijf zal alleen worden gesproken over de meerderheidsbesluiten en de verhouding van de raad ten opzichte van de commissie. Tijdens de middagvergadering, waarbij ook een gedeelte van de commissie aanwezig was heeft de heer Colombo gezegd dat de EEG antwoord verwachtte van Frankrijk. Mocht dit bevredigend uitvallen dan zouden de andere bereid zijn tot een bespreking in Luxemburg op de gestelde voorwaarden. Spreker heeft daarbij een voorbehoud gemaakt voor het geval de reactie van Frankrijk onbevredigend zou zijn. Spreker heeft de indruk dat Frankrijk de condities zal aanvaarden. Hij heeft officieus uit Parijs vernomen,

dat de....

ministerraad
23 december 1965

dat de Franse regering akkoord zou gaan met de bespreking. Wel is twijfelachtig of de bespreking op 13 januari zal door- gaan. Tijdens de bijeenkomst is ook uitvoerig gesproken over het verdrag betreffende de fusie van de executieven. Spreker heeft toegezegd bij de Kamer aan te zullen dringen op spoed. De Vijf zijn overeengekomen de conventie over de fusie der executieven pas te ratificeren als men het eens is geworden over de verhouding raad-commissie en de meerderheidsbeslis- singen, alsmede over de samenstelling van de nieuwe commissie. Spreker acht het merkwaardig dat de Kamer niet veel voor het verdrag voelt omdat Nederland door aanvaarding van het ver- drag niet alleen zou komen te staan. Spreker heeft de Kamer- commissie uitvoerig ingelicht en de commissie heeft zich verenigd met het door de regering gevoerde beleid terzake.

Minister Biesheuvel brengt de samenstelling van de delegatie ter sprake. Hij is bereid zich te laten leiden door het voorstel van minister Luns, doch als de meerderheidsbe- sluiten aan de orde komen zullen landbouwproblemen niet onbe- sproken kunnen blijven. Spreker stelt daarom voor de direc- teuren-generaal van de voedselvoorziening en de visserijen en van de BEB de vergadering te laten bijwonen. Minister Luns deelt mede, dat het de bedoeling is dat slechts een klein gezelschap te Luxemburg bijeen zal komen, nl. de ministers van buitenlandse zaken, staatssecretarissen en de permanent vertegenwoordigers. Minister Den Uyl is het ermee eens, dat het gezien de bedoeling van de bijeenkomst het beste is dat alleen de ministers van buitenlandse zaken aan de conferentie deelnemen. Hij steunt het voorstel van minister Biesheuvel om de heren Van Oorschot en Franke mee te doen gaan. Minister Luns deelt mede, dat mochten de Fransen de landbouwfinanciering en de tarieven willen bespreken hij zich volstrekt incompetent zal verklaren. Wat betreft het deelnemen van de directeurs- generaal merkt hij op dat het risico bestaat dat zij niet tot de vergadering zullen worden toegelaten. Spreker zal echter informeren hoe de andere delegaties zullen zijn samengesteld. Minister Vondeling is van mening, dat de raad zich moet be- zinnen op alternatieve oplossingen voor het geval dat geen overeenstemming met Frankrijk wordt bereikt. Hij acht het nood- zakelijk dat er een studie wordt gemaakt over de consequenties van een Franse weigering en dat een Nederlands standpunt wordt vastgesteld. Minister Biesheuvel is van mening, dat het, nu men bezig is de bijeenkomst in Luxemburg te beleggen en de kans bestaat dat de Zes wederom bijeenkomen, verkeerd zou zijn al- ternatieve voorstellen te doen. Wel zou de regering zich de volgende maand kunnen beraden over een alternatief tegenover de gedachten van minister Couve de Murville om t.a.v. landbouw- kwesties de eenstemmigheid te handhaven. Minister Den Uyl herinnert eraan, dat enkele weken geleden de afspraak is ge- maakt dat alternatieve voorstellen gecoördineerd zouden worden. Spreker heeft toen aangedrongen op voorzichtigheid. Dergelijke alternatieven zouden slechts via de coördinatiecommissie kunnen worden voorbereid. Spreker heeft thans een stuk gereed ter

behandeling in.....

ministerraad
23 december 1965

behandeling in de coördinatiecommissie waarin enige alternatieven zijn opgenomen. Spreker dringt erop aan dat toch wel reëel zal worden gepoogd om uitgaande van de huidige uitgangspunten overeenstemming met Frankrijk te bereiken. Mir Luns zegt in antwoord op de opmerking van minister V dat Buitenlandse Zaken al het mogelijke doet om deze zaak tot een oplossing te brengen, maar dat het onmogelijk is in kwesties als deze een vast omlijdend plan gereed te maken. Spreker is overigens persoonlijk van mening, dat Frankrijk terug wil keren tot de EEG, nu gebleken is, dat de Vijf de eenheid hebben gehandhaafd.

5 d. Indonesië (Zie notulen m.r. 17 december 1965, punt 6 b)

Minister Luns deelt mede, dat de Indonesische minister van buitenlandse zaken aan de heer Schiff voor diens vertrek naar Nederland heeft gevraagd of het niet mogelijk zou zijn, dat Nederland samen met Engeland mede zou werken aan het vinden van een oplossing betreffende het conflict Indonesië-Maleisië. Hoewel spreker niet wil uitsluiten, dat dit slechts een poging van minister Soebandrio is om zijn positie weer wat te verbeteren, zou hij dit plan toch niet geheel willen afwijzen. Het is voor hem ook van belang om een behoorlijke verhouding met minister Soebandrio te bewaren in verband met de onderhandelingen over de bestaande financiële kwesties. Spreker heeft daarom de Engelse minister van buitenlandse zaken Stewart een boodschap gezonden dat hij bereid was als ~~intermediar~~ op te treden indien de Engelse regering met Indonesië in contact zou willen treden over de kwestie Maleisië.

Minister Den Uyl is er geen voorstander van dat minister Soebandrio hier op korte termijn komt, aangezien hij dit zal gebruiken om zijn positie in Indonesië te versterken. Minister Luns antwoordt, dat hij de ambassadeur Soedjarwo heeft laten weten, dat het hem helaas niet mogelijk is minister Soebandrio voor april te ontvangen.

5 e. Continentaal plat

Minister Luns deelt mede, dat hij over de kwestie van het continentaal plat verschil van mening heeft met Nederland, Duitsland en Denemarken. Het desbetreffende verdrag van 1958 is door Duitsland wel getekend, maar niet geratificeerd. In dit verdrag wordt uitdrukking gegeven aan van het equidistantiebeginsel. De Duitsers willen nu echter, uitgaande van een verdrag van 1926, arbitrage aanvragen om van dit beginsel af te komen. Spreker is van mening dat daarentegen het Internationaal Gerechtshof uitspraak zal moeten doen over de toepassing van het verdrag van 1958. Tijdens de bijeenkomst in Brussel heeft spreker voor de Deense ministers van buitenlandse zaken heeft spreker voor gesteld eerst de experts bilateraal te laten onderhandelen of er een oplossing kon worden gevonden. Van de zijde van zijn